

Nieuwe exotische vis ontdekt in Nederland: de shimofurigrondel

Mick Vos, RAVON, Pieterjan Verhelst & Hugo Verreycken, INBO, Bernd van Broekhoven & Niels Patijn, Waterschap Scheldestromen

Steeds vaker vestigen nieuwe exotische vissoorten zich in Nederland. In 2020 ontdekte RAVON de Kaukasische dwerggrondel. Twee jaar later heeft Waterschap Scheldestromen weer een nieuwe grondelsoort in Nederland waargenomen: de shimofurigrondel.

Op 4 augustus 2022 werden met een hengel drie tot dan toe onbekende grondels gevangen in het Uitwateringskanaal Nol Zeven bij Biervliet. Op basis van waarnemingen van shimofurigrondels (*Tridentiger bifasciatus*) die op 6 november 2022 werden aangetroffen in het kanaal Gent-Terneuzen, beschreef het INBO (Instituut Natuur- en Bosonderzoek, Vlaanderen) de vondst van een nieuwe vissoort voor Europa. Uit dit artikel werd direct duidelijk dat het om dezelfde soort ging als eerder in Biervliet.

Exotische grondelsoorten kennen een grote diversiteit en komen in verschillende kleuren en maten voor. Door hun opvallende verschijningsvorm en het leven op de bodem van wateren, vallen ze vaak niet op en weten veel mensen ze niet goed te determineren.

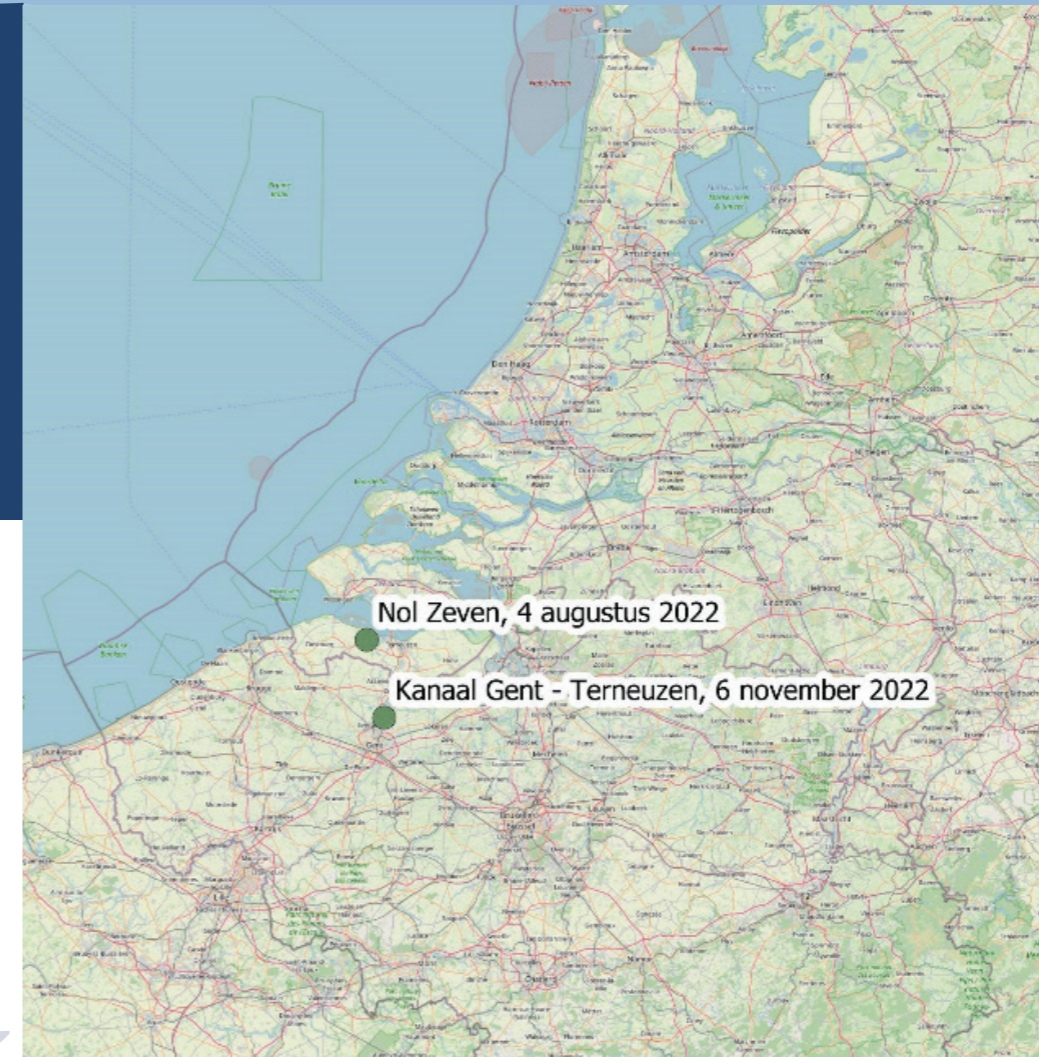
Herkomst en levenswijze

De shimofurigrondel komt van nature voor in China, Japan en Zuid-Korea; zowel in zoet als licht brakke watersystemen. Waarnemingen uit zoute systemen (zoutwaarde > 22 ppt) zijn binnen de huidige verspreiding niet bekend. De shimofurigrondel heeft een vrij korte levenscyclus. De soort is binnen het jaar geslachtsrijp en kan zich jaarlijks meerdere keren voortplanten. Ze is goed aangepast aan warmer water en kan een temperatuur tot 37°C verdragen.

Herkenning

De shimofurigrondel is een kleine vissoort die maximaal 12 cm lang wordt. Deze vis kan gemakkelijk verward worden met andere uitheemse grondels, maar heeft toch een aantal unieke kenmerken. De tweede rugvin en anaalvin hebben een gele tot oranje rand. Over de flank loopt een donkere band met witte stippen en op de kaken is een marmertekening te zien. Op de onderkant van de kop heeft de soort kleine witte vlekjes. De kleurpatronen kunnen echter variëren tussen populaties, wat de herkenning kan bemoeilijken.

Een van de drie aangetroffen shimofurigrondels bij Biervliet op 4 augustus 2022. (Foto: Niels Patijn)

De waarnemingen van de shimofurigrondel in Nederland en Vlaanderen.

De marmertekening op de onderkant van de kop van de shimofurigrondel. (Foto: Niels Patijn)

Populatie en kolonisatie

De omvang van de populatie is nog onduidelijk, maar het feit dat er meerdere individuen zijn gevangen in zowel Biervliet als het kanaal Gent-Terneuzen is zorgelijk. Dit kan er op wijzen dat deze exoot zich gevestigd heeft in de Lage Landen. Of de soort een invasief karakter aanneemt, is vooralsnog niet bekend, maar zal in de toekomst duidelijk worden. Naast deze waarnemingen uit Europa, bestaat er enkel een gevestigde exotische populatie in Californië (Verenigde Staten) sinds de jaren 1990.

Veel exotische vissoorten worden verspreid via het ballastwater van schepen. Waarschijnlijk is de shimofurigrondel ook op deze manier naar Europa gekomen. Het water in de Westerschelde is, afhankelijk van de afvoer, relatief brak. Het is dan ook mogelijk dat de grondel, vanuit het kanaal Gent-Terneuzen, in de Westerschelde is gekomen. Van daaruit kan deze het iets westelijk van de kanaalmonding gelegen uitwateringskanaal Nol Zeven bereikt hebben. De waarnemingen uit Nederland en België zijn nog te beperkt om in te kunnen schatten wat het habitatgebruik van de soort hier is.

Verder lezen

Verhelst, P. & H. Verreycken, 2023. De eerste waarneming van de shimofurigrondel in Europa: kanaal Gent-Terneuzen. Natuurbericht op [Natuurpunt.be](https://natuurpunt.be) Link: [klik hier](#)

